

Raad van de
Europese Unie

**Brussel, 21 augustus 2023
(OR. en)**

12391/23

**AGRI 469
AGRIFIN 99
AGRIORG 96
AGRILEG 162
DELACT 112**

BEGELEIDENDE NOTA

---

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	21 augustus 2023
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	C(2023) 5448 final
Betreft:	GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE van 17.8.2023 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de handelsnormen voor de sector groenten en fruit, bepaalde verwerkte groente- en fruitproducten en de sector bananen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1666/1999 van de Commissie en de Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 543/2011 en (EU) nr. 1333/2011 van de Commissie

---

Hierbij gaat voor de delegaties document C(2023) 5448 final.

Bijlage: C(2023) 5448 final

Brussel, 17.8.2023
C(2023) 5448 final

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van 17.8.2023

tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de handelsnormen voor de sector groenten en fruit, bepaalde verwerkte groente- en fruitproducten en de sector bananen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1666/1999 van de Commissie en de Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 543/2011 en (EU) nr. 1333/2011 van de Commissie

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN DE GEDELEGEERDE HANDELING

Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten (de GMO-verordening) bevat voorschriften voor handelsnormen in de sector groenten en fruit en de sector bananen. De verordening verleent de Commissie ook de bevoegdheid om gedelegeerde handelingen inzake handelsnormen voor deze sectoren vast te stellen.

Met de voorliggende gedelegeerde handeling worden de bestaande verordeningen van de Commissie inzake handelsnormen voor groenten en fruit en voor bananen in overeenstemming gebracht met de bevoegdheden van de GMO-verordening, die berusten op het bij het Verdrag van Lissabon ingevoerde rechtskader voor bevoegdheidsdelegatie. Deze bevoegdheden bestaan deels uit gedelegeerde en deels uit uitvoeringsbevoegdheden. Daarom moeten Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie, Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1333/2011 van de Commissie en Verordening (EG) nr. 1666/1999 van de Commissie worden ingetrokken en worden vervangen door een gedelegeerde en een uitvoeringshandeling conform de artikelen 290 en 291 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Een ander doel van deze gedelegeerde handeling is afstemming op de doelstellingen van de “van boer tot bord”-strategie, en met name de doelstelling om de consument uitvoeriger te informeren en om voedselverspilling tegen te gaan. Voorts biedt de handeling een goede gelegenheid om de regelgeving te moderniseren en te vereenvoudigen door de wetgeving voor groenten en fruit samen te voegen met de wetgeving voor bananen en voor krenten en rozijnen en door achterhaalde bepalingen te schrappen.

Met de voorliggende gedelegeerde handeling worden daarnaast de bestaande handelsnormen in overeenstemming gebracht met de op een aantal punten gewijzigde kwaliteitsnormen van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE). Om onnodige handelsbelemmeringen te voorkomen, moeten met name de specifieke normen voor aardbeien worden gelijkgetrokken met de VN/ECE-normen.

Deze gedelegeerde handeling heeft geen financiële gevolgen.

2. RAADPLEGINGEN VOORAFGAAND AAN DE VASTSTELLING VAN DE HANDELING

Binnen de op grond van de GMO-verordening opgerichte deskundigengroep landbouwmarkten is met deskundigen uit alle 27 lidstaten overleg gepleegd, met name over aspecten die vallen onder de integrale-GMO-verordening — tuinbouwproducten. Dat overleg vond op 23 september 2022, 26 oktober 2022, 22 november 2022, 24 januari 2023 en 24 maart 2023 plaats.

Tijdens deze bijeenkomsten hebben de diensten van de Commissie gewijzigde versies van de teksten voorgelegd waarin rekening was gehouden met de op- en aanmerkingen die in elk van die bijeenkomsten waren gemaakt of schriftelijk aan de diensten van de Commissie waren toegezonden. Deskundigen van het Europees Parlement konden deze bijeenkomsten als waarnemer bijwonen.

Belanghebbenden waren in de gelegenheid om de verschillende versies van het ontwerp van gedelegeerde verordening te beoordelen aangezien deze waren gepubliceerd in het register

van deskundigengroepen van de Commissie. Er is zoveel mogelijk rekening gehouden met de op basis daarvan ontvangen opmerkingen.

Voorts werden op- en aanmerkingen ontvangen tijdens de algemene openbare raadpleging die van 21 april 2023 tot en met 19 mei 2023 plaatsvond via het portaal voor betere regelgeving, waarop het ontwerp van gedelegeerde verordening was gezet. Die op- en aanmerkingen zijn ook meegenomen.

Daarnaast werd feedback ontvangen van 41 bedrijven, ondernemersorganisaties, ngo's en vakbonden. De feedback kwam grotendeels uit twee lidstaten (66%). In het grootste deel van de gevallen ging het om de verplichte vermelding van het land van oorsprong op het etiket. In diverse reacties (voor het merendeel van handelaren en verwerkers uit één lidstaat) werd gewezen op de problemen die de bepaling zou meebrengen voor 4e gamma-producten (gemaksproducten van gesneden groenten en fruit), en met name op de kosten en op de door de exploitanten door te voeren aanpassingen. Daarbij lijkt voorbij te worden gegaan aan het feit dat de verplichting om het land van oorsprong te vermelden, voor de 4e gamma al geldt in het kader van de huidige verordening (Verordening (EU) nr. 543/2011) en dat het ontwerp van gedelegeerde verordening op verzoek van de lidstaten slechts zorgt voor meer duidelijkheid in de desbetreffende wetgevingsbepaling en omschrijving van de producten. In de meeste gevallen werd aangevoerd dat zij door de nieuwe formulering geen groenten en fruit kunnen gebruiken die niet aan de handelsnormen voldoen, met het risico dat meer voedsel wordt verspild. In andere feedback, vooral van producenten en consumentenorganisaties, werd de verplichting om het land van oorsprong te vermelden, juist omarmd en werd in een aantal gevallen zelfs gevraagd om een verdere uitbreiding van die verplichting, zodat consumenten voldoende zouden worden geïnformeerd. De Commissie acht het ontwerp een passend compromis tussen enerzijds het feit dat consumenten weloverwogen beslissingen moeten kunnen nemen, en anderzijds het feit dat sommige exploitanten aanpassingen moeten doorvoeren. Om dit laatste te vergemakkelijken, voorziet het ontwerp in een redelijke overgangstermijn: de nieuwe regels gaan in op 1 januari 2025. Bovendien werd het ontwerp naar aanleiding van de opmerkingen over het gevaar van voedselverspilling gewijzigd om te verduidelijken dat 4e gamma-producten aan minder strikte regels hoeven te voldoen bij mengsels van verschillende producten en soorten producten, en om de voor deze bereidingen gebruikte verse producten vrij te stellen van de verplichting om aan handelsnormen te voldoen. Ook is verduidelijkt dat 4e gamma-producten zelf aan geen enkele andere algemene of specifieke handelsnorm zijn onderworpen, met uitzondering van de eis dat de oorsprong moet worden vermeld. Van liefdadigheidsorganisaties werden ook reacties ontvangen, die betrekking hadden op de vrijstelling van gedoneerde groenten en fruit van de handelsnorm. Het voorstel voorziet al in een vrijstelling van de meeste eisen, met uitzondering van enkele elementen die moeten voorkomen dat de gedoneerde producten te veel kwaliteitsverlies vertonen. Een andere wijziging die naar aanleiding van een aantal reacties is doorgevoerd, betreft een verdere vereenvoudiging van de handelsnorm voor bananen die in gebieden met ongunstigere weersomstandigheden worden geproduceerd.

De WTO-partners zijn ook ingelicht.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN DE GEDELEGEERDE HANDELING

De voorliggende gedelegeerde handeling berust op artikel 75, lid 2, artikel 76, lid 4, en artikel 89 van Verordening (EU) nr. 1308/2013.

De gedelegeerde handeling vult de GMO-verordening aan door de regels inzake handelsnormen die momenteel zijn vervat in Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie, Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1333/2011 van de Commissie en

Verordening (EG) nr. 1666/1999 van de Commissie samen te voegen en te wijzigen, deze regels op de “van boer tot bord”-strategie af te stemmen en de specifieke handelsnorm voor aardbeien te wijzigen, en trekt Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie, Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1333/2011 van de Commissie en Verordening (EG) nr. 1666/1999 van de Commissie in.

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van 17.8.2023

tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de handelsnormen voor de sector groenten en fruit, bepaalde verwerkte groente- en fruitproducten en de sector bananen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1666/1999 van de Commissie en de Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 543/2011 en (EU) nr. 1333/2011 van de Commissie

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad¹, en met name artikel 75, lid 2, artikel 76, lid 4, en artikel 89,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EU) nr. 1308/2013 is een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmakten vastgesteld die onder meer geldt voor de sector groenten en fruit, de sector verwerkte groenten en fruit en de sector bananen. Zij verleent de Commissie ook de bevoegdheid om gedelegeerde en uitvoeringshandelingen inzake handelsnormen voor deze sectoren of voor producten van deze sectoren vast te stellen.
- (2) Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie² bevat nadere voorschriften voor de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit en voorziet in handelsnormen voor alle verse groenten en fruit en in nadere bepalingen inzake controles op conformiteit met de handelsnormen. Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1333/2011 van de Commissie³ bevat de handelsnormen voor bananen, voorschriften voor de controle op de naleving van die handelsnormen en eisen waaraan kennisgevingen in de sector bananen moeten voldoen. Verordening (EG) nr. 1666/1999 van de Commissie⁴ bevat nadere voorschriften voor de kenmerken waaraan in de handel te brengen krenten- en rozijnvariëteiten ten minste moeten voldoen. Die verordeningen berustten op Verordening (EG) nr. 1234/2007 van het Europees

---

¹ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671.

² Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie van 7 juni 2011 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad, wat de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit betreft (PB L 157 van 15.6.2011, blz. 1).

³ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1333/2011 van de Commissie van 19 december 2011 tot vaststelling van handelsnormen voor bananen, voorschriften inzake de controle op de naleving van die handelsnormen en voorschriften betreffende de mededelingen in de sector bananen (PB L 336 van 20.12.2011, blz. 23).

⁴ Verordening (EG) nr. 1666/1999 van de Commissie van 28 juli 1999 houdende toepassingsbepalingen van Verordening (EG) nr. 2201/96 van de Raad betreffende de minimumkenmerken voor het in de handel brengen van bepaalde krenten- en rozijnvariëteiten (PB L 197 van 29.7.1999, blz. 32).

Parlement en de Raad⁵. Verordening (EG) nr. 1234/2007 is daarna vervangen door Verordening (EU) nr. 1308/2013, die bevoegdheden bevat die berusten op het bij het Verdrag van Lissabon ingevoerde rechtskader voor bevoegdheidsdelegatie.

- (3) Om de voorschriften inzake handelsnormen, conformiteitscontroles en kennisgevingen voor de bovengenoemde sectoren te harmoniseren en te vereenvoudigen en daarbij de wijzigingen door te voeren die in het licht van de opgedane ervaring noodzakelijk zijn, en om de regels in overeenstemming te brengen met de bevoegdheden van Verordening (EU) nr. 1308/2013, moeten deze in één gedelegeerde verordening en één uitvoeringsverordening worden samengevoegd en moeten Verordening (EG) nr. 1666/1999 en de Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 543/2011 en (EU) nr. 1333/2011 worden ingetrokken.
- (4) Artikel 75, lid 1, punten b), c) en d), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 verleent de Commissie de bevoegdheid om handelsnormen vast te stellen voor respectievelijk groenten en fruit, verwerkte groenten en fruit, en bananen. Op grond van artikel 76, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 mogen groenten en fruit die bestemd zijn om vers aan de consument te worden verkocht, alleen worden afgezet als ze gezond, deugdelijk en van gebruikelijke handelskwaliteit zijn en als het land van oorsprong is aangeduid. Met het oog op een uniforme uitvoering van die bepaling moet worden voorzien in een uitgewerkte algemene handelsnorm voor alle verse groenten en fruit.
- (5) Voor groenten en fruit waarop artikel 76, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van toepassing is, moeten de specifieke handelsnormen worden gehandhaafd op basis van een beoordeling van het belang ervan, waarbij met name rekening wordt gehouden met de producten die blijkens de cijfers van Comext, de referentiedatabank van Eurostat voor gedetailleerde statistieken over de internationale handel in goederen, qua waarde nog steeds het meest worden verhandeld.
- (6) Verwerkte groente- en fruitproducten en gerijpte bananen vallen niet onder artikel 76, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1308/2013, noch onder een specifieke handelsnorm. Omdat de etikettering van de oorsprong echter van belang is voor de consument en noodzakelijk is voor de consument in het kader van de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 “Een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem”⁶ (de “van boer tot bord”-strategie), die er onder meer op is gericht consumenten in staat te stellen om weloverwogen keuzen voor duurzaam voedsel te maken, moet de etikettering van de oorsprong ook verplicht worden voor producten die na eenvoudige processen als drogen of rijpen bestemd zijn voor rechtstreekse consumptie.
- (7) Gezien de grote verscheidenheid aan in de Unie afgezette bananenvariëteiten en aan afzetmethoden moeten de minimumnormen voor niet-gerijpte groene bananen worden gehandhaafd. Het is echter passend de handelsnorm voor bananen af te stemmen op de Codex Alimentarius en uit te breiden tot meer variëteiten om onnodige handelsbelemmeringen te voorkomen. Om in het kader van de “van boer tot bord”-strategie voedselverspilling en voedselverlies terug te dringen door met name te voorzien in meer flexibiliteit ten aanzien van het versnijden, moet het in de Codex Alimentarius vermelde minimum van vier vingers per hand of gedeelte van een hand

---

⁵ Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten (Integrale-GMO-verordening) (PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1).

⁶ COM(2020) 381 final.

losgelaten worden. Gezien de nagestreefde doelen moet het de bananenproducerende lidstaten worden toegestaan om op hun grondgebied nationale normen toe te passen op hun eigen productie, mits die voorschriften niet met de normen van de Unie in strijd zijn en het vrije verkeer van bananen in de Unie niet belemmeren.

- (8) Er moet rekening worden gehouden met het feit dat de productie op Madeira, op de Azoren, in de Algarve, op de Canarische Eilanden, op Kreta, in Lakonia en op Cyprus wordt bemoeilijkt door het weer. Daardoor bereiken bepaalde bananen in die geografische gebieden niet de in de internationale norm vastgelegde minimumlengte. In die gevallen moeten dergelijke bananen toch kunnen worden afgezet.
- (9) Om onnodige handelsbelemmeringen te voorkomen, moet er bij de eventuele vaststelling van specifieke handelsnormen per product op worden toegezien dat de normen van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE) worden overgenomen. Producten waarvoor op EU-niveau geen specifieke handelsnorm is vastgesteld, moeten als conform de algemene handelsnorm worden beschouwd wanneer de houder ervan kan aantonen dat ze overeenstemmen met een geldende norm van de VN/ECE.
- (10) Om rekening te houden met de “van boer tot bord”-strategie en de belangen van de consument, moeten de handelsnormen voor alle onder deze verordening vallende sectoren de kwaliteitseisen handhaven waarover internationale consensus bestaat, en moet wanneer niet aan de norm wordt voldaan, het gebruik voor andere doeleinden worden aangemoedigd om voedselverlies en voedselverspilling te voorkomen. Dit moet gelden voor alle producten die niet voldoen aan de eisen van klasse II van de VN-ECE-handelsnormen, maar nog wel eetbaar zijn. Daarom moet worden voorzien in vrijstellingen van de toepassing van handelsnormen voor bepaalde producten die bestemd zijn voor verwerking of die door de producent rechtstreeks aan de consument worden verkocht.
- (11) Bepaalde groente- en fruitproducten kunnen kenmerken hebben die niet aan de geldende handelsnormen voldoen. Niettemin staan dergelijke producten soms in een diepgewortelde lokale teelt- en verbruikstraditie. Om te voorkomen dat producten die door lokale gemeenschappen geschikt worden geacht voor consumptie, maar niet aan de handelsnormen van de Unie voldoen, niet lokaal kunnen worden afgezet, moeten die producten worden vrijgesteld van de handelsnormen van de Unie, tenzij aangenomen mag worden dat deze vrijstelling de mededinging op een substantieel deel van de interne markt verhindert of vervalst of de vrije handel of de verwezenlijking van een van de doelstellingen van artikel 39 van het Verdrag in gevaar brengt.
- (12) Diverse groente- en fruitproducten mogen van de handelsnormen afwijken met het oog op de terugdringing van de administratieve lasten voor zowel de handelaren als de instanties die de controles uitvoeren overeenkomstig artikel 76, lid 4, van Verordening (EU) nr. 1308/2013. Niettemin is de oorsprongsetikettering noodzakelijk voor de consument en in overeenstemming met de beleidsoriëntatie van de “van boer tot bord”-strategie om meer informatie te verstrekken zodat consumenten een betere, weloverwogen keuze kunnen maken. Daarom moet de vermelding van het land van oorsprong voor dergelijke producten verplicht zijn.
- (13) De handelsnormen voor gedoneerde producten moeten worden vereenvoudigd om de administratieve lasten voor de handelaren te verminderen zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit. Mits het product een etiket bevat waarop duidelijk staat dat het bestemd is voor donatie, mogen andere aanduidingen ontbreken. Om de begunstigde van de

donatie te beschermen, moet het product wel voldoen aan de algemene handelsnorm voor de kwaliteit.

- (14) Met het oog op een correcte en doeltreffende uitvoering van controles moeten facturen en begeleidende documenten die niet voor de consument zijn bestemd, bepaalde basisinformatie uit de handelsnormen bevatten.
- (15) De op grond van de handelsnormen vereiste informatie moet duidelijk op de verpakking en/of het etiket staan. Om fraude en misleiding van de consument te voorkomen, moet de consument vóór de aankoop beschikken over de op grond van de handelsnormen vereiste informatie, ook bij transacties in het kader van verkoop op afstand, omdat de ervaring heeft geleerd dat deze transacties fraudegevoelig zijn en het gevaar bestaat dat de op grond van de normen vereiste bescherming van de consument wordt omzeild.
- (16) Om te voorkomen dat de consument wordt misleid ten aanzien van de klasse, mag de in het detailhandelsstadium vereiste informatie geen termen als “superieur”, “premium” of soortgelijke niet-gereguleerde termen voor de omschrijving van de feitelijke kwaliteit van het product bevatten, onverminderd de mogelijkheid om andere informatie als “vervoer door de lucht” of soortgelijke feitelijke informatie weer te geven die de consument niet misleidt.
- (17) Om te voorkomen dat de consument wordt misleid ten aanzien van de oorsprong van de producten, moet de aanduiding van het land van oorsprong beter zichtbaar zijn dan de aanduiding van het land van de verpakker.
- (18) Verpakkingen met mengsels van verschillende producten of soorten producten die onder deze verordening vallen, zijn steeds gangbaarder op de markt vanwege de vraag van de consument. Eerlijke handel houdt in dat in dezelfde verpakking verkochte producten of soorten producten van homogene kwaliteit zijn. Voor producten waarvoor geen EU-normen zijn vastgesteld, kan deze homogeniteit worden gewaarborgd door middel van algemene voorschriften. Daarom zijn etiketteringsvoorschriften nodig voor mengsels van verschillende producten of soorten producten in dezelfde verpakking. Deze moeten minder streng zijn dan die van de handelsnormen omdat de etikettering van mengsels omslachtiger is en de toepassing van die normen een belemmering kan vormen voor de afzet van die producten.
- (19) Uit derde landen ingevoerde groenten en fruit moeten voldoen aan de handelsnormen of daaraan equivalente normen. Daarom moet worden vastgelegd onder welke voorwaarden ingevoerde producten worden geacht een equivalent niveau van conformiteit met de handelsnormen van de Unie te bieden.
- (20) Om exploitanten en de nationale overheden voldoende tijd te geven om de aanpassingen door te voeren die verband houden met de met deze verordening geïntroduceerde wijzigingen, moet deze verordening van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2025.
- (21) Gezien het wezenlijke verband tussen de bevoegdheden van Verordening (EU) nr. 1308/2013 wat betreft de voorschriften inzake handelsnormen, inzake de minimumkwaliteitseisen waaraan producten van de sector groenten en fruit moeten voldoen, en inzake de conformiteit van ingevoerde producten met de handelsnormen van de Unie, moeten die regels in een en dezelfde gedelegeerde handeling worden vastgelegd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Deze verordening bevat voorschriften tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 wat betreft de in artikel 75, lid 1, van die verordening bedoelde handelsnormen, de in artikel 76 van die verordening bedoelde minimumeisen waaraan in de handel te brengen producten van de sector groenten en fruit moeten voldoen die bestemd zijn om vers te worden verkocht, en de in artikel 89 van die verordening bedoelde conformiteit van ingevoerde producten met de handelsnormen van de Unie.
2. Deze verordening geldt voor de volgende sectoren en producten:
  - (a) de sector groenten en fruit als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt i), van Verordening (EU) nr. 1308/2013;
  - (b) gedroogde vruchten van de GN-codes 0804 20 90, 0806 20 en ex 0813 als vermeld in deel X van bijlage I bij die verordening;
  - (c) bananen van GN-code 0803 90 10 als vermeld in deel XI van bijlage I bij die verordening.
3. Voor de toepassing van deze verordening wordt het land van oorsprong bepaald overeenkomstig artikel 60 van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁷.

HOOFDSTUK II

Handelsnormen

Artikel 2

Algemene handelsnorm voor groenten en fruit als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt a)

1. De eisen van artikel 76, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 vormen de algemene handelsnorm voor groenten en fruit als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt a).

Groenten en fruit als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt a), voldoen aan die algemene handelsnorm tenzij daarvoor een specifieke handelsnorm geldt.

De nadere voorschriften van de algemene handelsnorm zijn vermeld in deel A van bijlage I bij de onderhavige verordening.
2. Wanneer de houder van groenten en fruit als bedoeld in lid 1, kan aantonen dat deze voldoen aan de geldende norm van de Economische Commissie voor Europa van de

---

⁷ Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

Verenigde Naties (VN/ECE), worden ze beschouwd als producten die voldoen aan de algemene handelsnorm als bedoeld in lid 1.

3. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder “houder” verstaan elke natuurlijke of rechtspersoon die de betrokken producten fysiek in bezit heeft of op afstand of op digitale wijze te koop aanbiedt.

Artikel 3

Aanduiding van de oorsprong van bepaalde verwerkte groente- en fruitproducten en gerijpte bananen

Op de volgende producten wordt het land van oorsprong vermeld:

- (a) gedroogde vruchten van GN-code ex 0813 zoals omschreven in deel X van bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1308/2013;
- (b) gedroogde vijgen van GN-code 0804 20 90;
- (c) rozijnen en krenten van GN-code 0806 20;
- (d) gerijpte bananen van GN-code 0803 90 10 en zijnde het resultaat van de rijping op het grondgebied van de Unie.

Artikel 4

Specifieke handelsnormen voor groenten en fruit en voor bananen

1. De volgende producten of sector voldoen aan de in deel B van bijlage I vermelde specifieke handelsnormen:

- (a) appels;
- (b) citrusvruchten;
- (c) kiwi's;
- (d) sla, krulandijvie en andijvie;
- (e) perziken en nectarines;
- (f) peren;
- (g) aardbeien;
- (h) paprika's;
- (i) tafeldruiven;
- (j) tomaten;
- (k) bananen.

2. Voor de toepassing van lid 1, punt k), geldt het volgende:

- (a) de specifieke handelsnorm van de sector bananen is vermeld in deel B, deel 11, van bijlage I voor bananen van de variëteiten als vermeld in het aanhangsel bij die bijlage, met uitzondering van voor verwerking bestemde bananen. Deze handelsnorm geldt voor bananen van oorsprong uit derde landen in het stadium van het in het vrije verkeer brengen, voor bananen van oorsprong uit de Unie in het stadium van eerste lossing in de Unie en voor bananen die in de

- productieregio aan de consument worden geleverd in het stadium van het verlaten van de verpakkingruimte;
- (b) de in punt a) bedoelde specifieke handelsnorm laat de toepassing, in latere afzetstadia, van nationale voorschriften onverlet die:
- i) het vrije verkeer van bananen van oorsprong uit derde landen of uit andere regio's van de Unie die aan de in de eerste alinea bedoelde handelsnorm voldoen, niet nadelig beïnvloeden; en
  - ii) niet in strijd zijn met de in de eerste alinea bedoelde handelsnorm.

Artikel 5

Uitzonderingen op en vrijstellingen van de toepassing van de handelsnormen

1. In afwijking van artikel 76, leden 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 1308/2013:
- (a) hoeven de volgende producten niet aan de handelsnormen te voldoen:
- i) producten die, mits ze duidelijk gemarkeerd zijn met de woorden “bestemd voor verwerking” of “voor diervoeder” of een andere gelijkwaardige formulering:
    - bestemd zijn voor industriële verwerking, of
    - in de detailhandel worden aangeboden voor persoonlijk gebruik door de consumenten en bestemd zijn om door hen te worden verwerkt, of
    - bestemd zijn voor de bereiding van de in punt b), xvii), van dit lid bedoelde producten, of
    - bestemd zijn voor gebruik in diervoeder of voor een ander gebruik dan voeding;
  - ii) producten die door de producent op het eigen bedrijf rechtstreeks aan de consumenten worden verkocht voor persoonlijk gebruik of, binnen een bepaald productiegebied als omschreven door de bevoegde autoriteit:
    - op een lokale markt op een plaats die uitsluitend aan producenten is voorbehouden, of
    - door rechtstreekse levering;
  - iii) producten die worden afgezet als eetbare scheuten van ontkiemde zaden van planten die worden beschouwd als groenten of fruit als vermeld in deel IX van bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1308/2013;
  - iv) producten uit een bepaalde regio die door de detailhandel van die regio worden verkocht omdat ze aan een algemeen bekende lokale verbruikstraditie beantwoorden of in uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen, mits aan de voorwaarden van lid 4 is voldaan;
- (b) hoeven de volgende producten niet aan de handelsnorm te voldoen, behalve wat betreft de vermelding van het land van oorsprong zoals bedoeld in artikel 76, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1308/2013:
- i) wilde paddenstoelen van de GN-codes ex 0709 51 tot en met ex 0709 56 en 0709 59;

- ii) kappers van GN-code 0709 99 40;
  - iii) bittere amandelen van GN-code 0802 11 10;
  - iv) amandelen zonder dop van GN-code 0802 12;
  - v) hazelnoten zonder dop van GN-code 0802 22;
  - vi) walnoten (okkernoten) zonder dop van GN-code 0802 32;
  - vii) pistaches zonder dop van GN-code 0802 52;
  - viii) macadamianoten zonder dop van GN-code 0802 62;
  - ix) pijnboompitten zonder dop van GN-code 0802 92;
  - x) pecannoten van GN-code 0802 99 10;
  - xi) andere noten van GN-code 0802 99 90;
  - xii) gedroogde plantains van GN-code 0803 10 90;
  - xiii) gedroogde citrusvruchten van GN-ex-code 0805;
  - xiv) mengsels van tropische noten van GN-code 0813 50 31;
  - xv) mengsels van andere noten van GN-code 0813 50 39;
  - xvi) saffraan van GN-code 0910 20;
  - xvii) producten die als groenten en fruit worden aangemerkt en zijn vermeld in deel IX van bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1308/2013 en die een bewerking hebben ondergaan die verder gaat dan de mate van bijsnijden als bedoeld in de geldende specifieke norm van de VN/ECE, of niet intact zijn in de zin van de algemene handelsnorm en klaar zijn om direct vers of gekookt te worden geconsumeerd;
- (c) moeten in het geval van donatie, met uitzondering van gratis verstrekking die onder overeenkomsten en besluiten valt als bedoeld in artikel 222 van Verordening (EU) nr. 1308/2013, of die wordt ondersteund in het kader van operationele programma's uit hoofde van artikel 52 van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad⁸, de onder deze verordening vallende producten voldoen aan de algemene handelsnorm, behalve wat betreft de aanduidingsvoorschriften, mits ze duidelijk zijn voorzien van de vermelding "bestemd voor donatie" of soortgelijke aanduidingen.

2. In afwijking van artikel 76, leden 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 hoeven de volgende producten binnen een bepaald door de betrokken lidstaat afgebakend productiegebied, ook wanneer dat productiegebied een door de betrokken lidstaat afgebakend transnationaal gebied is, niet aan de handelsnormen te voldoen:

---

⁸ Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013 (PB L 435 van 6.12.2021, blz. 1).

- (a) producten die door de teler worden verkocht of geleverd aan pakstations of bewaarinrichtingen of die van het bedrijf van de teler naar dergelijke inrichtingen worden vervoerd;
  - (b) producten die van bewaarinrichtingen naar pakstations worden vervoerd;
  - (c) producten van EU-oorsprong die niet aan de handelsnormen van deze verordening voldoen als gevolg van een situatie van overmacht⁹ op grond waarvan de lidstaten kunnen besluiten dat de producten op hun grondgebied onder de door hen gestelde voorwaarden mogen worden afgezet.
3. Om de afwijkingen te mogen toepassen waarin lid 1, punt a), i) en ii), en punt c), en lid 2 voorzien, levert een handelaar aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat bewijs dat de betrokken producten aan de voorwaarden van die leden voldoen, met name wat het beoogde gebruik van die producten betreft.
4. Handelaren mogen de afwijking waarin lid 1, punt a), iv), voorziet, alleen toepassen indien de lidstaten daarvóór al voorschriften voor de vrijstelling van dergelijke producten hebben vastgesteld. Dergelijke voorschriften mogen niet op een substantieel deel van de interne markt de mededinging verhinderen of vervalsen en mogen het vrije handelsverkeer of de verwezenlijking van een van de doelstellingen van artikel 39 van het Verdrag niet in gevaar brengen. De lidstaten stellen de Commissie onverwijld in kennis van de voorschriften die zij ter zake hebben vastgesteld. De Commissie brengt de overige lidstaten op de hoogte van dergelijke kennisgevingen.
5. De in lid 2, punt c), en in lid 4 bedoelde kennisgevingen worden gedaan overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/1183 van de Commissie¹⁰.

Artikel 6

Aanduidingen in de gehele toeleveringsketen

1. De op grond van de aanduidingsvoorschriften van bijlage I vereiste informatie is duidelijk zichtbaar en leesbaar op één zijde van de verpakking aangebracht door directe en onuitwisbare opdruk of door middel van een in de verpakking geïntegreerd of stevig daarop bevestigd etiket en is niet misleidend.
2. Voor los verzonden goederen die rechtstreeks in een vervoermiddel worden geladen, wordt de in lid 1 bedoelde informatie gegeven in een begeleidend document of in een notitie die goed zichtbaar in het vervoermiddel is aangebracht.
3. In het geval van overeenkomsten op afstand in de zin van artikel 2, punt 7, van Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad¹¹ zijn de aanduidingen vóór aankoop beschikbaar, met inbegrip van de aanduidingen over het enige land van oorsprong van het feitelijk te koop aangeboden product.

---

⁹ Mededeling C(88)1696 van de Commissie met betrekking tot overmacht in het Europese landbouwwrecht (PB C 259 van 6.10.1988, blz. 10).

¹⁰ Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/1183 van de Commissie van 20 april 2017 tot aanvulling van de Verordeningen (EU) nr. 1307/2013 en (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de aan de Commissie te melden informatie en documenten (PB L 171 van 4.7.2017, blz. 100).

¹¹ Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG van de Raad en van Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 304 van 22.11.2011, blz. 64).

4. Op facturen en begeleidende documenten, behalve op ontvangstbewijzen voor de consument, worden de naam en het land van oorsprong van de producten aangegeven, alsmede, in voorkomend geval, de klasse, de variëteit of het handelstype wanneer zulks op grond van een specifieke handelsnorm vereist is, of de vermelding dat het product bestemd is voor verwerking.
5. De mogelijkheid van vermelding van de regionale of de lokale oorsprong op het etiket als bedoeld in deel B van bijlage I, doet geen afbreuk aan de bescherming die op grond van Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad¹² aan bepaalde geografische aanduidingen is verleend.

Artikel 7

Aanduidingen in het detailhandelsstadium

1. In het detailhandelsstadium zijn de op grond van deze verordening vereiste aanduidingen duidelijk en leesbaar. Producten mogen te koop worden aangeboden op voorwaarde dat de detailhandelaar op een duidelijk zichtbare plaats dicht bij de te koop aangeboden producten in leesbare aanduidingen informatie over het land van oorsprong en, in voorkomend geval, de klasse, de grootte, de variëteit of het handelstype van het product verstrekt op een wijze die de consument niet misleidt.

Aanvullende termen die de suggestie van een betere of superieure kwaliteit wekken, zijn niet toegestaan. Met name mag het etiket geen kwaliteitsomschrijvingen bevatten, met uitzondering van de informatie van de aanduidingseis zoals vermeld in bijlage I.

Wanneer het land van de verpakker en/of de verzender wordt vermeld of wanneer de vermelde variëteit doet denken aan een bepaalde locatie, zijn de letters voor de aanduiding van het land van oorsprong groter en zichtbaarder dan die welke worden gebruikt voor het land van de verpakker en/of de verzender en de variëteit indien het om een ander land gaat.

2. Voor producten die voorverpakt zijn in de zin van Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad¹³, wordt naast alle in de handelsnormen voorgeschreven informatie het nettogewicht vermeld overeenkomstig de regels van die verordening.

Artikel 8

Mengsels

1. Verpakkingen met een nettogewicht van 10 kg of minder die mengsels van verschillende producten of soorten producten bevatten die onder deze verordening vallen, mogen worden afgezet mits:

---

¹² Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012 inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen (PB L 343 van 14.12.2012, blz. 1).

¹³ Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1924/2006 en (EG) nr. 1925/2006 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 87/250/EEG van de Commissie, Richtlijn 90/496/EEG van de Raad, Richtlijn 1999/10/EG van de Commissie, Richtlijn 2000/13/EG van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2002/67/EG en 2008/5/EG van de Commissie en Verordening (EG) nr. 608/2004 van de Commissie (PB L 304 van 22.11.2011, blz. 18).

- (a) de producten en soorten producten van homogene kwaliteit zijn en elk ervan voldoet aan de geldende specifieke handelsnorm in kwestie of, bij gebrek aan een specifieke handelsnorm voor een bepaald product, voldoet aan de geldende algemene handelsnorm;
  - (b) de verpakking geëtiketteerd is overeenkomstig deze verordening en de toepasselijke bepalingen van Verordening (EU) nr. 1169/2011; en
  - (c) het mengsel van verschillende producten de consument niet kan misleiden.
2. Lid 1, punt a), geldt niet voor in een mengsel opgenomen producten die geen producten zijn van de sector groenten en fruit, de sector gedroogde vruchten of de sector bananen als bedoeld in artikel 1.
3. Indien de producten in een mengsel van verschillende producten of soorten producten die onder deze verordening vallen, van oorsprong uit meer dan één lidstaat of derde land zijn, mogen de namen van de landen van oorsprong worden vervangen door, naargelang van het geval:
- (a) “EU”;
  - (b) “niet-EU”;
  - (c) “EU en niet-EU”.

HOOFDSTUK III

Handelsnormen voor ingevoerde producten

Artikel 9

Voorwaarden om ingevoerde producten aan te merken als producten met een equivalent niveau van conformiteit

1. Voor de in artikel 1, lid 2, punt a), bedoelde sector kan de Commissie op verzoek van een derde land de controles op conformiteit met de handelsnormen erkennen die dat derde land vóór invoer in de Unie verricht.
2. De in lid 1 bedoelde erkenning kan overeenkomstig artikel 8, lid 2, van Uitvoeringsverordening (EU) 2023/xxxx [PB: graag het nummer van C(2023) 5449 invoegen] van de Commissie¹⁴ worden verleend aan derde landen waar de voor uitvoer naar de Unie bestemde producten voldoen aan de uniale handelsnormen of aan ten minste daaraan equivalente normen.
3. De erkenning heeft uitsluitend betrekking op producten van oorsprong uit het betrokken derde land en kan tot bepaalde producten worden beperkt.
4. Om de in lid 1 bedoelde erkenning te verkrijgen, moeten de inspectie instanties van het derde land die belast zijn met de controle op conformiteit met de handelsnormen:
  - (a) officiële instanties of door de bevoegde autoriteit van een derde land officieel erkende instanties zijn;

---

¹⁴ Uitvoeringsverordening (EU) 2023/xxxx van de Commissie van [...] tot vaststelling van regels inzake handelsnormcontroles voor de sector groenten en fruit, bepaalde verwerkte groente- en fruitproducten en de sector bananen (PB L [...] van [...], blz. [...]) [PB: graag het nummer, de datum en de PB-verwijzingen van C(2023) 5449 invoegen].

- (b) voldoende garanties bieden en over het personeel, de uitrusting en de voorzieningen beschikken die nodig zijn om controles uit te voeren overeenkomstig de in artikel 10, lid 1, van Uitvoeringsverordening (EU) 2023/xxxx [PB: graag het nummer van C(2023) 5449 invoegen]bedoelde methoden of equivalente methoden.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 10 *Intrekkingen*

Verordening (EU) nr. 543/2011 en de Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 1333/2011 en (EG) nr. 1666/1999 worden ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken verordeningen gelden als verwijzingen naar de onderhavige verordening of naar Uitvoeringsverordening (EU) 2023/xxxx [PB: graag het nummer van C(2023) 5449 invoegen] en worden gelezen volgens de concordantietabel van bijlage II bij de onderhavige verordening.

Artikel 11 *Inwerkingtreding en toepassing*

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2025, met uitzondering van artikel 5, lid 1, punt c), dat van toepassing is met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze verordening.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 17.8.2023

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN